

Betragtning. Det ligger i Lovgivningen, og man søger da at bringe denne Lovgivning derover, hvor den ikke burde eksistere, og hvor den ikke med Rette har nogen Anvendelse. Det er ved en kongelig Bestemmelse fastsat, hvorledes disse Arvefæstebreve skulle være affattede. De Herrer skulle nu høre, hvorledes den Arvefæstebesiddelse er, der er givet Bedkommende, og skulle see, hvor umaadelig sjældent det vil være for Byen at faae Hjemfalsbret, naar man ikke vil benytte disse ulykkelige Enker og deres Nærighed. Det hedder: „Saalænge Gaardens Bygning og Besætning forsvarligen vedligeholdes, og dens tilliggende Jorder lige forsvarligen dyrkes og gjødes; ikke til Ulempe bruges, bortleies eller Gaarden frakommer, være sig Alger, Eng, Skov eller Tørvesjær; saalænge kongelige, saavel ordinære som extraordinaire, Contributioner og Paabudde, saaledes som de nu ere fastsatte, eller i Fremtiden maatte vorde bestemt aarlige Afgift og Indfæstning paa sine rette Steder og til rette Tider rigtigen vorde erlagte, samt de ubi 5te Post fastsatte øvrige Pligter vedbørligen efterkommes, skal det være ham, hans Arvinger og Efterkommere, Gaardens lovlige Besiddere“ — altsaa hans Arvinger og Efterkommere ere Gaardens lovlige Besiddere; jeg gad vide, om ikke Enken er Mandens lovlige Efterkommer — „tilladt at afstaae og overlade samme til hvilken af deres Børn, og, om de ingen Børn have, til Slægt eller Fremmede, hvem de ville“ — nu kommer den eneste Clausul, Byen kan holde sig til, og den har været prøvet for Retten, hvor Byen vilde benytte den, men ikke kunde bringe Noget ud af den — „naar Personen dertil af Herstabet findes duelig og beqvem“ — man har søgt at afvise en Mand som ikke duelig og beqvem; jeg veed ikke, om det var ved Syn eller ved Dom, han blev anerkjendt duelig og beqvem, og man maatte lade ham faae Gaarden

— „ligesom og ved den herefter fastsatte Indfæstnings Erlæggelse den nye Fæster uden Betaling meddeles et nyt og med dette ligelydende Arvefæstebrev uden Forandring“. Derefter komme Afgifterne, som paahvile denne Gaard; det er 15 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. Byg og Høveri- og Skoppenge 15 Rd. 48 f. Om Indfæstningen hedder det saaledes: „Erlægges ubi Indfæstning hver Gang Gaarden til nogen ny Beboer afstaaes eller overlades en saadan Summa, som da bestemmes, men dog ei nogenfinde maa eller skal overstige 10 Rd. S. V. pr. Tde. Hartkorn.“ Endvidere nævnes da de Pligter, som paaligge Arvefæstebonden, og til Slutning hedder det saaledes: „Videre end foreskrevet staaer maa hverken under Navn af Høveri eller i andre Maader, under hvad Navn nævnes kan, af denne Bondegårdens nuværende eller efterkommende Arvefæstere og Besiddere fordres eller kræves“ — det er altsaa selv om det gaaer over fra Arvefæste og faaer Besiddere under en anden Form, formeent, naar man vil holde sig til disse Ord, at kræve Mere — „men han og de, saalænge de dette Arvefæstebrev paa deres Side ubrødeligen efterleve, ialt ansees, som de virkeligen eiede denne Gaard, Herstabet den vedbørlige Lydighed, samt alt hvad til Herligheden henhører, i alle Maader forbeholden.“ Altsaa ansees de som virkelige eiende Gaardene, og derind forsøger man at styde Bestemmelsen i Fæstelovgivningen, at Enker ikke maa gifte sig, og benytter dette til at skrue Gaardene op til deres fulde Priis; og det kalder man at røgte Byens Tary, og saa sidder man hen og faaer disse lavere Afgifter, medens man ved en anden Ordning i lang Tid kunde have faaet det Dobbelte. Jeg troer, at de ærede Herrer, der have at drage Om- sorg for Communens Anliggender, enten ikke have tænkt efter hvad der er deres egen Fordeel, eller ikke have kunnet regne.